

Styrelsens berättelse för verksamhetsåret 2016

Styrelsen

Under året har styrelsen haft följande sammansättning:

Ordförande: Sven Faugert

Vice ordförande: Willy Lord

Sekreterare: Philip Shaw

Kassör: Urban Dunell

Övriga ledamöter: Ingemar Bäck, Christer Rindeblad, Peter Norrman.

1

1346

Föreningen har under detta år ökat i antal medlemmar. Föreningen hade vid årets slut totalt 1346 medlemmar, varav 712 fullbetalande och 633 familjemedlemmar. Det är en glädjande ökning från 2015 med hela 105 medlemmar i Österåker. Antalet medlemmar i Sverige är 226 000 totalt.

10 protokollförda styrelsemöten har genomförts och styrelsen har även fört diskussioner och samtal via e-post och telefon i aktuella ärenden. Dessutom har olika grupper av intresserade medlemmar (både inom och utanför styrelsen) mötts för att genomföra olika projekt (se Gruppernas verksamhet nedan).

Programverksamheter

I likhet med tidigare år har ett omfattande program med aktiviteter genomförts. Som framgår av rapporterna nedan var deltagarantalet ibland relativt lågt, stämningen och kvalitén däremot alltid utmärkt.

Övervintrande och nyanlända fåglar kring Östanå – 5 mars 2016

Denna lite gråkalla dag var vi ändå ungefär 15 personer som stigit upp tidigt för att titta på fåglar vid Östanå. De mest uppmärksamma såg 28 olika arter, bland annat strömstarar, en skogsduva, den första flyttfågeln (!), stjärtmes, alfågel, trädkrypore och övervintrande ormvråk.

Årsmöte och Klimatet i dag och i framtiden – 14 mars

Efter kretsens sedvanliga årsmöte och en snabb kaffepaus tog meteorolog Helen Tronstad över och pratade om vårt klimat. Hon började med att berätta hur det ser ut i dag. Sedan 1960 har CO₂ nivåerna ökat från 320 ppm till 400 ppm. Havsnivån har höjts med 17 centimeter. Hur framtiden kommer att se ut beror förstås på många faktorer, kanske mest vår vilja att agera här och nu. Avslutningsvis försökte Helen berätta lite om hur klimatet kan tänkas se ut i Åkersberga år 2100: varmare och torrare somrar med långa perioder med riktigt varmt väder; mindre regn men större risk för skyfall med översvämningar; mildare och blötare vintrar. Detta sammantaget innebär ett klimat mer som det Paris har idag.

Österåkers coolaste Fågelholk 2016

Helgen den 19-20 mars visade föreningen upp över 40 fantasifulla fågelholkar som tillverkats av elever i åtta av mellanstadieskolorna i Österåker. De ingick i tävlingen ”Österåkers coolaste fågelholk 2016”. Över 600 förbipasserande Österåkersbor röstade på sina favoritholkar. Vinnaren presenterades sedan på Valborgsmässoaftonen vid Ekbacken. Tävlingen genomfördes för andra gången och stöddes av bidrag från Riksföreningen.

Känn igen träden på vintern – 3 april 2016

Vi var tolv stycken som gick en kort men intensiv promenad i Hackstaskogen.. Vi tittade på "kungsträdet" vars löv brukar komma sist och gå först (ask). Vi lyssnade på vårsång från bl.a. rödhake och taltrast. Vi smakade på stensötans rot, doftade på luktkviol och kände på vårtbjörkens skott. Totalt upptäckte vi minst 15 olika slag av träd och buskar på vår promenad, men framförallt var det en skön promenad i vårens tid.

Möt den tidiga våren i Havsbandet vid Östra Lagnö – 16 april

Arton av oss gav sig iväg med färjan från Östanå vid halvniotiden. Vi fick se en fiskgjuse och höra en mindre hackspett ropa i den gamla lövskogen vid färjekön. På Östra Lagnö, studerade vi spåren av inlandsisen och såg ejdrar, strandskator med flera på nära håll och ett par havsörnar på långt håll. Vid Noret fanns det gäss, roliga änder och nyanlända vadare, bland annat mindre strandpipare och rödbena. På vägen till bilarna fick vi höra en rekordtidig göktytas rop, dagens artmässiga överraskning. Hela 60 arter slutade räkningen på.

Prisutdelning Österåkers coolaste fågelholk 2016

Lördagen den 30 april delades priserna ut i tävlingen. Förstapriset bestod av en fågelkikare som skänkts av Gunnar Olsson Foto i Stockholm. Det gick till elever i Sjökarbyskolan. Andra- och tredjepriserna var fågelböcker med både bild och ljud och gick till Sjökarbyskolan, Korallens friskola och Tråsättraskolan.

Gökotta för de morgonpigga - 21 maj

Naturreseptatet Näsudden är onekligen en klenod för oss i Österåker. Redan kl. 5 marscherade 13 morgonpigga deltagare iväg i fint väder och mötte många av de fåglar som häckar där, från grågäss, vitkindade gäss, knipor och storskrakar, skäggdoppingar och strandskator till drillsnäppor, fisktärnor, större hackspettar och taltrastar. En kattuggla på dagkvist blev överraskad och vaknade när vi passerade. Näktergalar, rödstjärtar och minst sex arter sångare stod för det musikaliska. Under de tre fågelexkursionerna under säsongen har vi sett och hört minst 86 arter fåglar plus en massa blommor under dessa utflykter.

Plantera en Fjärilsrestaurang 12 juni

Barnens dag - en dag full av aktiviteter för barn i samarbete med Konstföreningen och Biodlarföreningen. Elva barn (4-16 år) och hälften så många föräldrar luckrade, rensade planterade och vattnade de två pallkragarna med fjärilsväxter. Vi pratade om vad växterna behöver för att må bra, och hur det blir ny jord. Vi tittade i komposten efter nedbrytare och funderade på vad som är skräp i naturen, och vad som bryts ner - en riktigt fin dag!

Utflykt till Häverö prästäng på de vilda blommornas dag söndagen den 19 juni .

Ett dussin personer åkte till det här fina stället och hittade typiska juniblommor såsom brudsporre, natt och dag, och tätört. Det fanns också och en hel del spår efter vildsvin som grävt upp orkidéer. Gruppen hade så kul att de inte ville åka hem när tiden var inne.

Karsvreta träsk – blommor och småkryp - lördagen den 16 juli

Vi var en tiotal vuxna och fem barn som möttes vid Karsvreta Naturreseptat. Vi hittade många fina blommor och olika sorters humlor, också de lata hanarna som satt på tistlar och väntade på något spännande. Finast bland de fjärilar vi såg var rödlistade bastardsvärmare.

Natur och kultur i Wira 20 augusti

Femton personer från Hembygdskommunen och Naturskyddsföreningen vandrade upp till Wira sjö och såg flera spännande fåglar men Anders Barkengren berättade om hur

landskapet såg ut tidigare. Sedan blev gruppen guidad rund Wira bruk av Ann Sundborger. Dagen blev en lyckad samarbete mellan föreningarna.

Kanalens Dag den 28 augusti

Förening hade ett utställningsbord som vanligt och ivriga volontärer bemannade det hela dagen. Precis som förra året blev det en liten tävling om att känna igen fågelläten, som lyckades dra in intresserade förbigående. Vinnarna fick fågelholkar. Vi fördelade material så att de som ville kunde bygga hem åt insekter, framförallt åt solitära bin. Vi sålde ganska många fågelholkar. Som vanligt var vi rikt försedda med broschyrer kring olika natur- och miljöfrågor och gav bort en hel del.

Bygg en fågelholk den 3 september

Linda Wirén kom till Länsmansgården med allt nödvändigt material. Fyra familjer, de flesta inte anmälda, deltog och byggde fina fågelholkar. Några av grannbarnen kom också, utan föräldrar, och fick delta.

Svampdag lördagen den 1 oktober

Vi var åtta stycken som gick från Domarudden upp till det fina reservatet vid Trehörningen. Mossiga barrskogar är ju bäst vid torrt väder och vi hittade en hel del svamp. Vad som saknades var populära matsvampar som gul kantarell, rödgul trumpetsvamp och svart trumpetsvamp. Vid den avslutande fikapausen hittades dock någon liter trattkantarell. De matsvampar som hittades var rimskivling och fårticka. Det fanns mycket skarpa riskor, skogs-, skägg- och pepparriska, som en del skulle testa att göra en sallad av skivor från riskan, lök och gräddfil.

Gruppernas verksamheter

Ett antal arbetsgrupper har efter hand inrättats av styrelsen (för en förteckning, se föreningens hemsida). Verksamheten har tagit allt fastare form under året. Här följer en kort redogörelse för deras arbete.

Plangruppen

Plangruppen har ansvarat för att ta fram remissyttranden och andra skrivelser i olika planfrågor (för fullständiga texter, se hemsidan). Under året har yttranden avgetts rörande ny detaljplan för Brännbackens arbetsområde, Hakunge bergtäkt, Kraftledning Täljö – Vaxholm, samt regional utvecklingsplan för Stockholmsområdet, RUFS 2050. Vidare har gruppen tillsammans med intresserade medlemmar fört en aktiv dialog med kommunens översiktsplanerare under arbetet med den nya Översiktsplan för Österåker som ska antas 2018 och även på eget initiativ sänt in en skrivelse i ärendet. Kommunfullmäktiges beslut att anta en ny detaljplan för Säbyvikens marina har överklagats till Mark- och miljödomstolen. En dom i ärendet väntas under 2017.

Programkommittén

Programgruppen har haft till uppgift att ta fram ett program för år 2017. Vi påbörjade arbetet i oktober 2016 och lyckades, mycket tack vare Ann Sjölander, skriva ihop ett intressant och grafiskt tilltalande program med utflykter och föreläsningar. Programmet har tryckts och skickades ut med Sveriges Natur i februari 2017.

Ut i naturen

Efter en motion på årsmötet 2016 om att starta en verksamhet för ensamkommande, bildades en arbetsgrupp på 4 personer. Gruppen som kallas för utegruppen har anordnat en aktivitet i månaden.

Under året har vi genomfört vandring med övernattning i tält, kajakpaddling med friluftsförmedlingen, utflykter till Dommarudden, klättring och samlingar vid eldstad där vi tittat på fåglar och blommor, samt lagat små måltider vid eld. Vi avslutade året med en gemensam julfest.

Några av aktiviteterna har genomförts tillsammans med Friluftsförmedlingen, vilket har varit ett lyckat samarbete.

Utegruppen har sökt bidrag för sin verksamhet och har fått 12 300 kr från riksorganisationen för 2017.

Konsumentgruppen

Konsumentgruppen har planerat de aktiviteter för februari 2017 som går under namnet Fräsch på riktigt. Syftet är att få konsumenterna att välja miljömärkta hygienprodukter och att öka medvetenheten om allt miljöfarligt som kan finnas i produkterna.

Kommunikationsgruppen

Merparten av tiden har upptagits av att sprida information om föreningens olika evenemang via vår hemsida, Facebook, nyhetsbrev, affischer och övriga kanaler som anges i vår kommunikationsplan. Gun-Britt har lagt mycket möda på att förstå och förbättra struktur på hemsidan tillsammans med Riks webbansvarige. Hemsidan har i snitt haft ca 75 besökare per månad, vilket är långt ifrån vårt mål. Google är vår största trafikälla och svarar för 56 % av trafiken. Genom en bättre struktur och mer innehåll på hemsidan hoppas vi kunna öka besöksstaten under 2017. Föreningens Facebook-sida har varit mer framgångsrik. Totalt har vi haft ca 1.400 besökare totalt under året. Genom delning har en del inlägg fått fantastisk spridning.

- Störst spridning fick vårt inlägg om Brännbacken 31 januari 2016, där vi nådde 7.271 individer
- Tvåa blev ett inlägg om en strömstare på besök vid Slussen 20 mars 2016 som nådde 1.742 individer
- I normalfallet har vi en spridning på några hundra individer för enskilda inlägg.

Nyhetsbrevet har nu fått en fast utgivningsdag, tredje tisdagen i varje månad. I snitt når nyhetsbrevet lite över 600 individer, såväl medlemmar samt andra intresserade som anmält sig. Statistiken visar att de som tar emot nyhetsbrevet läser det i hög grad. Tyvärr har det varit svårt att få in mailadresser från nya medlemmar p.g.a. tekniska problem med Riks nya medlemsregister. Det ska dock lösas under våren 2017.

Natursnokar

Målet för snokverksamheten är att följa årets gång: att snickra fågelholkar och leta svamp på hösten, att spåra djur på vintern, att upptäcka vårtecken när vintern börjar avta; att förbereda trädgården och vår vilda omgivning för att underlätta för sommarens djur och växter. Eftersom vi de två senaste åren endast haft en snokledare, har vi inte hunnit med alla delar, men väl några. Nästa års mål är att få fler ledare, och det finns redan två intressenter, så det känns hoppfullt.

Naturskolegruppen

Gruppen har haft till uppgift att på olika sätt verka för att en Naturskola inrättas för elever från alla skolor i Österåker. Under året har, i kontakt med utredare vid kommunens skolförvaltning, ytterligare studiebesök ordnats på naturskolor i Stockholmsområdet. Vidare har exempel på vad hel- eller halvdagslektioner i naturen kan ge i förhållande till läroplanens mål sänts till rektorerna vid Österåkers skolor. Frågan utreds nu inom skolförvaltningen och politikernas beslut väntas under 2017.

Övrig verksamhet

Föreningen har också varit representerad vid möten i kommunens Miljö och klimatråd, referensgruppen för samverkan mellan Bogesunds-, Angarns- och Rösjökilarna och i de kretskonferenser som anordnas av Naturskyddsföreningens länsförbund för Stockholmsområdet.

Den 24 maj genomförde föreningen en guidning i Näsuddens Naturreservat med ca 80 elever från Margretelundsskolan. Per Schilling (Sportfiske) hjälpte till och barnen fick lära sig mycket om fiskar, fåglar, träd och småkryp. Guidningen var en del av elevernas tema Roslagen för året. Alla verkade entusiastiska och nöjda.

Vid sidan om vår egen holktävling med prisutdelning vid Valborg, deltog några elever från Tråsättraskolan i SM i fågelholk och vann ett andrapris. Priset bestod av en naturupplevelse som levererades av oss i Naturskyddsföreningen i Österåker. Den upplevelsen fick hela klass 4A, med ett par lärare och några intresserade föräldrar vara med om den 3 juni i Näsuddens naturreservat. Vädret var strålande och de ivriga eleverna gick runt i grupp och bockade för de blommor och fåglar m.m. som de fått i uppgift att – med viss hjälp av oss i föreningen – hitta. Den avslutande lunchen bestod av grillade hamburgare som avnjöts i en fårhage nedanför Runöskolan. Som aptitretare fick eleverna svara på ett pedagogiskt Naturquiz, som sedan alla fick pris för.

Vid pennan:

Philip Shaw

Åkersberga den 7.februar 2017.